

חוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991*

הגדמות

1. בחוק זה –

"אופטומטריה" – מידעה של כושר הראייה או של טווח הראייה של אדם, קביעה של מצב ההסתגלות או השכירה של קרני האור בעינו של אדם, התאמת עדשות לשיפור הראייה, מתן מרשם או הוראה בדבר שימוש במכשיר אופטי לראייה ומתן מרשם לעודשות מגע, התאמנת או קביעת לעינו של אדם:

"אופטומטראי" – מי שהורשה לפי חוק זה לעסוק באופטומטריה;

"המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לעניין חוק זה;

"השר" – שר הבריאות;

"זעדה מייצצת" – הזעדה המייצצת שמנחתה לפי סעיף 18:

"רופא" – רופא מורה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976¹.

2. (א) המנהל יתן רשיון לעסוק באופטומטריה למקש שהוא בעל הכשרה מקצועית וכאות לרשיון באופטומטריה.

(ב) בעל הכשרה מקצועית באופטומטריה ייחשב מי שהתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא בעל השכלה באופטומטריה;

(2) סיים התמחות שנקבעה בתקנות;

(3) עמד בהצלחה בבחינות ממשלוות שנקבעו בתקנות.

3. בעל השכלה לעניין סעיף 2(ב)(1) הוא מי שנתקיים בו אחד מלה:

(1) הוא קיבל תואר המעיד על סיום חוק לימודיו כאופטומטראי בבית ספר לאופטומטריה של מוסד מוכר מהדרתו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;

(2) הוא סיים את חוק לימודיו באופטומטריה באוניברסיטה או בבית ספר לאופטומטריה ברמה אוניברסיטאית בחו"ל לארץ אשר המנהל הכיר בהם, ויש בידו דיפלומה שהמנהל הכיר בה.

4. כל עוד לא קיים בישראל בית ספר כאמור בסעיף 3(1), יתן המנהל רשיון גם למי שאינו בעל השכלה כאמור בסעיף 3, ובלבך שהתקיימו בו שני אלה:

(1) בידו תעודת המיעודה כי סיים בהצלחה לימודי אופטומטריה בישראל, במוסד ולפי תכנית לימודים שהכיר בהם המנהל לפני חילתו של חוק זה;

(2) הוא מלא אחר דרישות סעיף 2(ב)(2) ו(3).

5. (א) לא יעסוק אדם באופטומטריה ולא ישמש בתואר אופטומטראי או תואר דומה המרמז על היוותו אופטומטראי אלא אם כן ייש בידו רשיון לפי חוק זה.

* נקבע בכנסת ביום כ' בתמוז התשנ"א (2 ביולי 1991); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 1976, מיום כ"ד בשbat התשנ"ז (19 בפברואר 1990), בעמ' 120.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 30, עמ' 594.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 191.

(ב) הוראת איסור העיסוק באופטומטריה כמפורט בסעיף קטן (א) לא תחול -

(1) על רופא מומחה במחלות עיניים, או מומחה במחלות עיניים לפי תקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ג-1973³ (להלן – רופא עיניים), ועל רופא מומחה שהוכיה להנחת דעתו של המנהל כי בתקופה של 5 שנים לפני תחילתו של חוק זה ייחד עיסוקו לרפואת עיניים.

(2) על מי שמתמחה בעבודה מעשית באופטומטריה בפיקוחו ובהדרותו של אופטומטראי מומחה או של רופא מומחה.

6. (א) בסעיף זה, "אורטופטיקה" – מדידה של פעילות השירורים של העין ומידת התאמת הדוציאנית, וכן טיפול – בפיקוחו של רופא עיניים – בפזילה ובעין עצלה בדרך של CISIO עין, תירגולת ותיקונה במיכשור אופטי מתאים.

(ב) המנהל רשאי להעניק רשות לעסוק באורתופטיקה למי שהתקיימו בו כל אלה:

(1) בידו תעודה המעידת כי סיים בהצלחה לימודי אורתופטיקה במוסד ולפי תכנית לימודים שהכיר בהם המנהל;

(2) הוא עמד בהצלחה בבחינות שקבע המנהל.

(ג) הוראות סעיפים 5, 8(ג) עד (ה) ו-9 עד 17 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על אורתופטיקאים.

7. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות –

(1) שענג פלוני באופטומטריה יהיה מומחה מוכרת וכן את התנאים, ההכשרה באותו ענף והבחינה הנדרשים לשם הכירה באופטומטראי כבעל תואר מומחה (להלן – בעל תואר מומחה);

(2) שירותים מסוימים באופטומטריה שייחזו לבעל תואר מומחה; בתקנות לפי פסקה זו רשאי השר לקבוע תנאים להרשאה להמשך מתן השירותים, למי שערב תחילתן של התקנות נתן כדי שירותים כאמור.

(ב) לא ישמש אופטומטראי בתואר מומחה או בתואר דומה המרמז על היוותו בעל אותו תואר ולא יתן שירות שייחזו לבעל תואר מומחה, אלא אם כן הוכר כאמור.

(ג) (1) לא יתן אופטומטראי שירות שייחזו לבעל תואר מומחה ולא ישמש בתואר כאמור או בתואר דומה המרמז על היוותו בעל תואר מומחה, אלא אם כן הוא הוכר כבעל תואר מומחה לאותו ענף באופטומטריה.

(2) על אף האמור בפסקה 1, רשאי אופטומטראי לחת שירות שייחזו לבעל תואר מומחה לאחר הכשרה, בבחינות ובהתאם לתנאים שקבע המנהל.

8. (א) לא יטפל אופטומטראי באדם הסובל ממחלה או פגיעה בעינו, אלא אם כן נבדק אותו אדם לפני הטיפול בידי רופא עיניים והרופא קבע שאותו אדם יכול טיפול בידי אופטומטראי.

(ב) לא יטפל אופטומטראי בילד או בזקן, אלא אם כן הטיפול געשה בפיקוחו או לפי הפנייתו של רופא עיניים; השר יקבע בתקנות כללים, על פי המלצה צוות מקצועי של רופאים ואופטומטראים שמיינה, מי הם ילדים או זקנים לעניין סעיף זה.

הרשון לעסוק
באורתופטיקה

ਮוחויות מוכרת

הלכות העיסוק

³ ק"ת התשל"ג, עמ' 1924.

- (ג) לא יטפל אופטומטראי באדם בתרופות ובתכשורי רוקחות ולא יחויק בהם, אלא בהתאם לכללים שקבע המנהל לעניין זה.
- (ד) אופטומטראי יציג על כל מסמך או תעודה שהוא נותן במהלך עסקו כי הוא אופטומטראי מורה.
- (ה) אופטומטראי יציג במקום גלוּי במקום עסקו את הרשיון שניתנו לו לפי סעיף 2.
- 9.** (א) אופטומטראי לא יפרנס, בעתוניות או בכל דרך אחרת, שהוא עוסק באופטומטריה, אולם רשאי הוא לקבוע הודעה לעניין זה מחוץ לחדר עבודתו בצורה ובתוכן שייקבעו.
- (ב) שינה אופטומטראי את מעניו, ראשיו הוא לקבוע מחוץ לחדרי עבודתו הקודמים, משך תקופה שלא תעלה על שלשה חודשים, הודעה על מען חדרי עבודתו החדש, כפי שייקבע, ולהודיע בכתב על מענו החדש לאנשים שכבר ביצשו את עצתו המקצועית.
- 10.** בכפוף לאמור בסעיף 9, אופטומטראי –
- (1) לא יפרנס, במישרין או בעקיפין, את עסקו, כדי לרכוש לקוחות או להציג לעצמו יתרון מקצועי;
  - (2) לא יזום ולא ירש פרסומים המשכבים או מצינים את מימונתו, ידיעתו, שירותיו או כשירותותו המקצועיים או המולאים בשם זולתו, ולא ישלים עמו;
  - (3) לא יעסוק עם יזום פרסומים כאמור ולא יעבד בשבילים;
  - (4) לא ינהל תעסוקה לעצמו כדי להציג לקוחות, לא יעסק לשם כך סוכן או תועמלן, לא יעסוק עמו ולא יעבד בשבילים.
- 11.** לא ימסור אדם לפרסום – ולא יפרנס אדם ולא יניח לפרסום בכל אמצעי פרסום בכל-Cal תקשורת שבשליטה – הודעה בדבר סגולותיו, יכולתו או כשירותו של פלוני העוסק באופטומטריה או המתחזה כמי שיכול או מוכן לעסוק באופטומטריה, כדי להסביר את תשומת לב הציבור לאוטו פלוני או כדי להבהיר לו תודה על הטיפול, המסירות או המימונות המקצועיות שהראאה או על כל תפקיד מקצועי שמילא.
- 12.** (א) פרסום מאמרם או עבודות שתיכם מדעי או מקצועי, בכתב-י"ח מדעים או מקצועיים בלבד, לא יהיה עכירה לפי סעיפים 9 עד 11.
- (ב) על אף האמור בחוק זה, רשאי המנהל לקבוע כלליים בדבר פרסום מידע המתיחס לעיסוק מקצועי.
- 13.** מצא המנהל כי אופטומטראי פעל בחוסר יכולת או כושר מקצועי או ברשותן, או שהציג את רשיונו או את הכרטוי כ證明ה במצג שהוא, או שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, רשאי הוא לבטל את רשיונו או את תואר המומחה שלו, לפי העניין, או להתחלתו לתקופה שלא תעלתה על חמישה שנים.
- 14.** לא ינקוט המנהל אמצעי כאמור בסעיף 13 אלא אם כן ניתנה לאופטומטראי הזדמנות להציג את הסבריו לפני ועדת בת שלושה חברים שמיינה המנהל; הוועדה תורכב מנציג היוזץ המשפטיא למושלה, שייהי ישב ראש הוועדה, מרופא עיניים וכן מאופטומטראי בעל רישיון שלא פחות מחמש שנים.

15. (א) אופטומטראי הוראה עצמו נפגע מסרובו של המנהל לחת לו רשותו לפי סעיף 2 או מהחלטתו לפי סעיף 13, רשאי לעורר על החלטת המנהל לפני בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא מקום עיסוקו של האופטומטראי.

(ב) על פסק דין של בית משפט השלום בעורר ניתן לעורר לפני בית המשפט המחווי, אם ניתנה רשות לכך מאות שופט של בית המשפט המחווי.

(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע סדר דין לעניין ערד לפי סעיף קטן (א), לרבות בדבר המועד להגשתו ומכוחו בית המשפט להארכת המועד.

16. (א) אופטומטראי ישלם מדי שנתיים אגרת רשותו; כמו כן ישולמו אגרות עבור תעוזות מומחה ובחינות, הכל כפי שיקבע בתקנות.

(ב) לא שיילם אופטומטראי אגרת רשותו כאמור בסעיף קטן (א) בשל תקופה של ארבע שנים, ישלח לו המנהל הودעה על חובתו לשלהמה חור חמישה עשר ימים ממועד ההודעה; לא שולמה האגרה במועד האמור, רשאי המנהל לבטל את רשותו של האופטומטראי.

(ג) אגרות לפי סעיף זה תיווענה למימון הטיפול בכל הקשור לביצוע הוראות חוק זה.

17. (א) העוסק באופטומטריה ואין בידו רשותן תקף לפי חוק זה, דין – מסר שנה או קנס 50,000 שקלים חדשים.

(ב) המשמש בתואר אופטומטראי בניגוד להוראת סעיף 5(א) והועבר על הוראה מהוראות סעיפים 7(ב), 7(ג) ו-8 עד 11, דין – מסר שלושה חודשים או קנס 15,000 שקלים חדשים.

18. השר ימנה ועדה מייעצת של חמישה חברים, בהם עובד משרד הבריאות והוא יהיה יוושב ראש הוועדה, שני רפואי עיניים ושני אופטומטראים, וכן יmana לכל חבר מלא מקום.

19. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בעניינים אלה:

(1) התנאים למתן הכשרה במוסד ובתכנית לימודים לעניין סעיפים 3(2), 4(1) ו-6(ב)(1), תקופת התמחות ותנאייה וכן נושא הבחינות וסדרהן;

(2) החובות המקצועיות החלות על אופטומטראי במסגרת עיסוקו;

(3) חובת האופטומטראי למסור למנהל פרטים שלדעת המנהל עשויה להיות להם נפקות לעיסוקו באופטומטריה, וכל שינוי בהם:

(4) הרישומים שאופטומטראי ינהל וישמור בקשר לשירותים שננתן במהלך עיסוקו;

(5) שיעורי האגרות לרשותונות, לתעוזות מומחה ובחינות, לרבות הוראות בדבר הצמודה וריבית בשל פיגור בתשלום האגרה;

(6) החלטת ההוראות בפסקה (5) גם לעניין אורטופטיקאים.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(1) ו-(5) ולפי סעיפים 7 ו-8(ב) טענות אישורה של ועדת העבודה והרואה של הכנסת.

(ג) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2) ו-(4) ולפי סעיף 7 יותקנו לאחר תיעיזות עם הוועדה המייעצת.

תשולם אגרות

עונשיין

ועודה מייעצת

ביצוע ותקנות

- תחילתה והוראות
מעבר
20. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"א באב התרנ"א (1 באוגוסט 1991).
- (ב) מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באופטומטריה), התש"ם-1980⁴, זכאי לקבל רשיון לעסוק באופטומטריה אם הגיש בקשה תוך שנה מיום פרסוםו של חוק זה.
- (ג) מי שערב תחילתו של חוק זה היה בידי תעודה ממשרד הבריאות המכירה בו כבעל מעמד במקצוע האורתופטיקה, זכאי לקבל רשיון לעסוק באורתופטיקה אם הגיש בקשה תוך תקופה חדשה מיום פרסוםו של חוק זה.
21. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באופטומטריה), התש"ם-1980 – בטל.
- ביטול צו
האופטומטראים

אהוד אולמרט שר הבריאות	יצחק שמיר ראש הממשלה
דב שילנסקי יושב ראש הכנסת	חיים הרצוג נשיא המדינה

⁴ ק"ת התש"ם, עמ' 2166.

המחיר 1.28 שקל חדש

ISSN 0334-2832

סודר בסדר-צילום והודפס במדפסת הממשלה, ירושלים